

N:o 125.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående anslag till byggnadsarbeten vid Ultuna landtbruksskola och landtegendom; gifven Stockholms slott den 29 mars 1912.

Under återopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärendena för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen

att å extra stat för år 1913 till byggnadsarbeten vid Ultuna landtbruksskola och landtegendom anvisa sammanlagdt 38,400 kronor, däraf 17,500 kronor till en föreläsningsbyggnad för landtbruksskolans behof och 20,900 kronor till tre arbetarbostäder vid Ultuna egendom, med rätt för Kungl. Maj:t att af det sålunda anvisade beloppet under år 1912 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna, hvad som må finnas erforderligt.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Alfred Petersson.

Utdrag ur protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 29 mars 1912.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSSVÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Petersson, anförde vidare.

Sedan hösten 1848 har vid Ultuna funnits förlagd, jämte det där befintliga landbruksinstitutet, äfven en landbruksskola. Beträffande denna skola har Kungl. Maj:t, i samband med Ultunainstitutets omorganisation, genom nådigt bref den 14 oktober 1892 angående vården och förvaltningen af Ultuna landtegendom m. m. dels förklarat, att skolan tillsvidare skulle finnas inrättad vid Ultuna egendom, dels ock samtidigt förordnat, att skolans styrelse skulle utgöras af styrelsen för landbruksinstitutet vid Ultuna, att förvaltaren vid Ultuna egendom skulle vara föreståndare för skolan, att undervisningen vid skolan skulle bestridas af lärarna vid landbruksinstitutet enligt styrelsens närmare bestämmande, dock med rätt för styrelsen att för undervisning i vissa ämnen på egendomens bekostnad antaga särskilda lärare, att vid skolan finge antagas läringar till ett antal af 24 samt att i öfrigt det af Kungl. Maj:t fast-

ställda reglementet för de med statsmedel understödda landtbruksskolor skulle i tillämpliga delar lända till efterrättelse för ifrågavarande skola.

På grund af det stora antal anmälningar till inträde vid skolan, som årligen inlämnades, erhöll styrelsen år 1899 tillstånd att antaga ytterligare 4 lärlingar utöfver det förut medgifna antalet.

I den af Kungl. Maj:t årligen fastställda inkomst- och utgiftsstaten för Ultuna egendom ingå äfven utgifterna för landtbruksskolan, hvilka utgifter sålunda helt och hållet bestridas af egendomens afkastning utan tillskott af statsmedel.

Vid 1911 års Riksdag framlade Kungl. Maj:t proposition angående förändrad organisation af de med statsmedel understödda landtbruksskolorna, hvilken organisation innebar ett bättre ordnande af undervisningen, hufvudsakligen genom dess koncentrerung till andra vinterhalfåret, hvarjämte genom ökade statsanslag en säkrare ekonomisk grundval bereddes dessa skolor. Denna Kungl. Maj:ts framställning blef af Riksdagen bifallen.

Då det under sådana förhållanden syntys styrelsen för landtbruksinstitutet vid Ultuna, att statens egen landtbruksskola därstädes icke borde kvarstå på ett stadium, som ifråga om öfriga dylika skolor ansetts såsom föråldradt, har styrelsen i underdånig skrifvelse den 10 november 1911 hemställt om anvisande af ett årligt statsanslag af 6,000 kronor till uppehållande af undervisningen vid ifrågavarande landtbruksskola i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad föreskrifvits angående öfriga landtbruksskolor i mellersta och södra Sverige. Styrelsen har därvid, bland annat, framhållit, hurusom ökade lärarkrafter blefve erforderliga, för att undervisningen vid skolan skulle kunna ordnas i öfverensstämmelse med de principer, som låge till grund för förenämnda proposition. Detta blefve, enligt styrelsens mening, så mycket nödvändigare, som institutlärarnas tid genom förläggande till landtbruksinstitutet af en fortsättningskurs för landtbrukslärare och konsulenter komme att i högre grad än hittills tagas i anspråk för undervisningen vid institutet. Åliggandet för dessa lärare att meddela undervisning i landtbruksskolan syntys styrelsen under sådana förhållanden icke böra förekomma i större utsträckning, än som kunde betingas af öfvervakandet af lärarkandidaternas profundervisning i landtbruksskolan.

Öfver denna Ultunastyrelsens framställning afgaf landtbruksstyrelsen den 23 februari 1912 inforordadt underdånigt utlåtande, i hvilket landtbruksstyrelsen såsom sin mening uttalade, att den beslutade omorganisationen af landtbruksskolorna i mellersta och södra Sverige gifvetvis måste hafva till följd, att äfven landtbruksskolan vid Ultuna omorganiserades,

något som emellertid ej kunde ske, förrän af denna sistnämnda omorganisation påkallade byggnader vid Ultuna blifvit uppförda. Då därtill komme, att det för uppehållande af undervisningen vid skolan nödiga statsanslaget delvis vore beroende på, huru stor del af undervisningen vid skolan möjligen skulle kunna bestridas af institutets lärare, något som icke kunde utredas, förrän undervisningen vid institutet blifvit ordnad med fästadt afseende på de af 1911 års Riksdag beslutade fortsättningskurserna, om hvilkas ordnande utredning för närvarande påginge, syntes det landtbruksstyrelsen, att framställning om anslag till landtbruksskolan icke nu borde äskas af Riksdagen.

Då likväl en del af frågan om förändrad organisation af landtbruksskolan vid Ultuna, nämligen anställande vid skolan af en ordinarie lärare, sammanhänge med frågan om erforderliga byggnader, hvarom beslut enligt landtbruksstyrelsens mening redan nu borde fattas, har styrelsen beträffande behovet af en sådan lärare likväl ansett sig böra redan nu framhålla, att den väsentligt ökade teoretiska undervisning, som enligt gällande bestämmelser komme att meddelas vid landtbruksskolorna och som gifvetvis endast till mindre del kunde meddelas genom skolans föreståndare, hvars tid till väsentlig del måste ägnas åt egendomens förvaltning, gjorde det otvifvelaktigt, att, oafsedt om och i hvilken mån institutets lärare komme att meddela undervisning vid skolan, en särskild lärare erfordrades vid densamma. Frågan om omfånget af denna lärares undervisning samt huruvida han jänte denna undervisning vid landtbruksskolan borde få sig anförtrodd undervisning äfven vid institutet, ansåg sig dock landtbruksstyrelsen icke för närvarande kunna afgöra. Det syntes sålunda landtbruksstyrelsen, att Ultunastyrelsens nu förevarande framställning icke borde föranleda till annan åtgärd, än som betingades af landtbruksstyrelsens skrifvelse samma dag angående statsanslag för uppförande af vissa byggnader för Ultuna landtbruksskola och landtegendom.

Landtbruksstyrelsens sistnämnda skrifvelse utgör infordradt underdånigt utlåtande öfver en af Ultunastyrelsen den 21 november 1911 i ämnet gjord framställning, däri styrelsen under åberopande af sin ofvan omnämnda skrifvelse den 10 november 1911 hemställer om statsanslag till vissa i samband med landtbruksskolans omorganisation nödvändiga nybyggnader. Styrelsen har såsom stöd för denna sin framställning anført, att för närvarande uppehölles jordbrukets skötsel vid Ultuna egendom hufvudsakligen med tillhjälp af de 28 lärlingarna vid landtbruksskolan, hvilka kunde utgöra sina dagsverken äfven under den tid undervisningen påginge, enär denna vore förlagd till kvällar och morgnar. Efter införande af den nya organisationen skulle däremot endast första årskursens frilärningar,

10 till antalet, kunna påräknas för arbetena under vinterhalfåret, då däremot de 10 frilärningarna i andra årskursen liksom de 8 betalande lärlingarna blefve helt upptagna af sina studier. Den häraf föranledda ökningen af gårdens arbetsstyrka kunde icke beräknas lägre än till 6 personer, och då på grund af de i närheten af Uppsala rådande arbetsförhållandena dugliga lejda arbetare icke kunde anskaffas, återstode ingen annan utväg än att anställa 6 fasta arbetare, hvilka, trots det därigenom uppstående ökade behovet af bostadsbyggnader, lämpligast borde utgöras af gifta statdrängar. Det enligt styrelsens uppfattning förefintliga byggnadsbehovet afsåge dock endast i mindre mån själfva landbruksskolan utan i hufvudsak Ultuna egendom. Vidare har styrelsen angående landbruksskolans lokaler erinrat, att styrelsen redan i underdånig skrifvelse den 7 november 1906 framhållit, hurusom den nuvarande lärlingsbyggnaden vore alldeles för trång och otjänlig för sitt ändamål. Efter införande af den nya läsordningen komme olägenheterna att framträda ännu skarpare. Det syntes sålunda icke vidare blifva möjligt att, sedan studietiden koncentrerats och i sammanhang därmed större fordringar måste uppställas på lärjungarnas själfarbete, inrymma sju personer i hvart och ett af de fyra lärlingslogementen.

För att bereda det ökade bostadsutrymme för lärlingarna, som erfordras för afhjälpande af de mest framträdande olägenheterna, har styrelsen för institutet låtit genom arkitekten C. G. Lindström uppgöra ritningar jämte kostnadsförslag och beskrifningar till dels föreläsningsbyggnad, dels ock statarbyggnad samt, med öfverlämnande af dessa ritningar och handlingar, i sådant afseende framhållit, att de nuvarande två lektionssalarna, af hvilka för öfrigt den mindre vore fullständigt otjänlig för sitt ändamål, skulle efter vidtagande af några mindre förändringar kunna blifva lämpliga bostäder för de åtta betalande lärlingarna, och då de nuvarande logementen sålunda blefve disponibla för frilärningarna, kunde antalet af de i hvarje sådant boende åtminstone nedbringas till fem. Jämte nya lokaler för undervisningen erfordrades äfven bostad för en förste lärare, och hade styrelsen, som ansåge, att dessa lokaler lämpligen kunde sammanföras i en byggnad, i förberörda förslag till föreläsningsbyggnad låtit ingå, förutom två lärosalar med tillhörande lärarrum, äfven afsedt för förvaring af samlingar, dessutom bostad af tre rum och kök för lärare jämte ett rum för kontrollassistent, allt för en beräknad kostnad af 18,945 kronor.

Bostäder för de sex gifta arbetare, hvilka enligt hvad förut framhållits erfordrades vid Ultuna gård, skulle enligt styrelsens uppfattning lämpligast kunna beredas genom uppförande af tre byggnader, hvardera

med två lägenheter å ett rum och kök enligt förberörda förslag till statarbyggnad, i hvilket förslag, då därjämte några enkelrum vore behöfliga för mjölkerskor och tillfälliga arbetare, upptagits ett vindrum. Kostnaden för hvarje sådan byggnad beräknades till 8,759 kronor, eller för alla tre tillsammans 26,277 kronor, hvartill komme kostnad för källare och andra ekonomibyggnader, beräknad till 400 kronor per familj, hvadan alltså sammanlagda beloppet för dessa bostadsbyggnader med ekonomihus skulle blifva 28,677 kronor.

Vid Kungsängen hade sedan lång tid tillbaka förelegat behof af den fasta arbetsstyrkans ökning, åtminstone i sådan utsträckning, att förutom den för kreaturens skötsel erforderliga personalen en fast anställd arbetare kunde finnas för hvarje par dragare. Härtill skulle erfordras nyanställande af fyra fasta arbetare, hvilka, liksom förut beträffande Ultuna framhållits, helst borde vara gifta statdrängar. Bostäder för dessa borde beredas i två byggnader, liknande de vid Ultuna föreslagna, hvarvid det dock syntes vara lämpligast att i en af dessa byggnader bereda bostad åt befallningsmannen jämte ett välbehöfligt kontorsrum och i stället upplåta befallningsmannens nuvarande lokal i stora byggnaden vid Kungsängen till arbetarbostäder. Kostnaden för de båda behöfliga nybyggnaderna blefve densamma, som förut sagts, och utgjorde med tillägg för ekonomihus till 400 kronor per familj tillsammans 19,118 kronor. Vid Kungsängen erfordrades därjämte en något större ekonomibyggnad, inrymmande mjölk- och diskrum, tvätt- och bagarstuga samt rum för tillfälliga arbetare särskildt för rotfruktsskötseln. Förslag till sådan byggnad hade styrelsen också låtit genom arkitekten Lindström uppgöra, och skulle kostnaden härför uppgå till 10,578 kronor. Kostnaderna för samtliga ofvan angifna byggnader skulle alltså belöpa sig tillhopa till 77,318 kronor eller tillsammans med vatten- och aflöppsledning, 1,000 kronor, arkitekt- och kontrollantarfvode samt oförutsedda utgifter, 4,682 kronor, 83,000 kronor.

Institutsstyrelsen säger sig icke ha förbisett, att detta belopp måste förefalla afsevärdt högt, men ville dock härvid å ena sidan fästa uppmärksamheten därpå, att, oberoende af landtbruksskolans omorganisation, behof af en del af de ifrågavarande byggnaderna oafvisligen föreläge. Å andra sidan kunde det uppenbarligen icke ifrågasättas, att vid Ultuna skulle bibehållas en landtbruksskola, som i jämförelse med de å enskilda egendomar inrättade måste anses mindervärdig, och där dels i följd af detta förhållande, dels på grund af bestämmelser om lärjungarnas större arbetsskyldighet ett tillfredsställande antal lärjungar näppeligen skulle kunna påräknas. Man vore därför ställd i valet mellan landbruks-

skolans omorganisation eller dess fullständiga nedläggande. Det senare alternativet syntes dock uteslutet redan af hänsyn till vikten däraf, att den till institutet förlagda fortsättningskursens elever erhöles tillfälle till öfningsundervisning. Dessutom skulle byggnadskostnaderna enligt detta alternativ blifvit betydligt högre, då man nämligen måste anskaffa bostäder åt de statdrängar, som vid egendomens skötsel skulle ersätta de arbetande lärningarna.

På grund af det sålunda anförda och då den nya organisationen af landtbruksskolan vid Ultuna icke syntes kunna utan våda uppskjutas, har styrelsen hemställt, att ett anslag af 83,000 kronor måtte beviljas till uppförande af nya byggnader för Ultuna landtbruksskola och egendom i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ofvan nämnda ritningar och kostnadsförslag.

I infordradt underdånigt utlåtande den 23 februari 1912 har landtbruksstyrelse beträffande denna Ultunastyrelsens framställning anført, hurusom den för landtbruksskolan vid Ultuna använda så kallade läringsbyggnaden innehölle fyra större läringslogement, hvaruti de 28 lärningarna vid skolan för närvarande vore inkvarterade, två lektions-salar, hvaraf den mindre under alla förhållanden måste anses olämplig äfven för ett mindre antal lärningar, restaurationslokal för läringshushållet samt bostad för egendomens befallningsman.

Det hade länge varit ett önskemål att få denna byggnad utbytt mot en annan med större utrymme och belägen i närheten af förvaltarbostaden och ekonomihusen.

Vid uppgörande af tidigare förslag till nybyggnader för institutets behof hade också tagits i betraktande, huruvida denna så kallade läringsbyggnad i stället skulle kunna användas för något institutets behof. Sålunda framställdes i styrelsens för institutet skrifvelse den 7 november 1906 förslag att inreda läringsbyggnaden till restaurationslokaler för eleverna vid institutet och i stället uppföra en ny läringsbyggnad med tillhörande köksbyggnad för en kostnad af omkring 84,000 kronor, till stöd för hvilket förslag anfördes, att den i källarvåningen till rektorsbyggningen belägna restaurationslokalen för institutets elever vore behäftad med så stora brister, att den ej vidare borde för ändamålet användas.

Med afseende å de med detta förslags genomförande förenade stora kostnader och då flera andra ännu viktigare byggnadsförslag föreläge, hvilka först måste tillgodoses, ansåg sig landtbruksstyrelsen emellertid då böra afstyrka detta förslag.

Samma anledning funnes äfven nu för uppskof med uppförandet

af en ny större lärlingsbyggnad, men landtbruksstyrelsen vore öfvertygad, att ny restaurationslokal för institutets elever inom en ej aflägsen framtid måste anskaffas och att då i sammanhang därmed borde upptagas frågan om uppförande af ny elevbyggnad för landtbruksskolans räkning, på sätt styrelsen för institutet år 1906 föreslog.

Beträffande det nu framlagda förslaget om uppförande af en nybyggnad för landtbruksskolans behof borde tagas i betraktande, huruvida detta på något sätt skulle komma att menligt inverka på lösandet af frågan om anskaffandet af en större nybyggnad för landtbruksskolans behof, inrymmande bostäder åt eleverna och restauration m. m. Härvid hade landtbruksstyrelsen kommit till den öfvertygelsen, att så ej blefve fallet under förutsättning, att vid bestämmandet af plats för den nu föreslagna byggnaden hänsyn toges till det viktiga önskemålet, att landtbruksskolans samtliga lokaler förlades i närheten af förvaltarbostaden samt egendomens ekonomihus.

Uti det af Kungl. Maj:t med anledning af 1911 års Riksdags beslut utfärdade reglemente för landtbruksskolorna i södra och mellersta Sverige, hvilket borde komma att gälla äfven för den vid Ultuna förlagda landtbruksskolan, hade föreskrifvits, att minst 100 hela dagar under vinterhalfåret skulle användas för teoretisk undervisning och därmed sammanhängande öfningar. Det blefve då, såsom äfven af styrelsen för institutet framhållits, nödvändigt att, innan detta reglemente tillämpades för landtbruksskolan vid Ultuna, hvilket ej kunde uppskjutas längre än till den 1 november 1913, anordningar vidtoges såväl för anskaffande af bättre undervisningslokaler som ock för beredande af större utrymme för eleverna i logementen, hvarest de under denna långa tid måste idka själfstudier. För detta senare hade Ultunastyrelsen föreslagit, att de bägge föreläsningssalarna i det gamla lärlingshuset skulle anordnas till logement, hvarigenom i hvarje logement ej skulle behöfva inrymmas mer än fyra till fem lärlingar.

Landtbruksstyrelsen, som ansåge detta vara det högsta antal, som borde inrymmas i hvarje rum, hade ej något att erinra mot styrelsens förslag i denna del.

Hvad vidare beträffar den af styrelsen föreslagna skolbyggnaden, inrymmande föreläsningssalar, bostad för en lärare vid skolan, bestående af tre rum och kök, jämte ett rum för en kontrollassistent, har landtbruksstyrelsen ej haft någon anmärkning att göra mot uppförandet af en sådan. Med afseende på förslaget, att i densamma bereda bostad för lärare vid landtbruksskolan, har styrelsen hänvisat till sitt i det föregående omförmälda, samma dag till Kungl. Maj:t med anledning af

Ultunastyrelsens underdåniga skrifvelse af den 10 november 1911, afgifna utlåtande angående behovet af en sådan lärare. Äfven landbruksstyrelsen syntes det vara lämpligt att genom upplåtande af tre rum och kök åt en lärare möjliggöra för skolan att få någon längre tid bibehålla en lärare, som visat sig duglig, hvilket blefve så mycket nödvändigare, som den pedagogiska undervisning, hvilken skulle vid institutets fortsättningskurs meddelas, förutsatte närvarandet vid och åhörandet af lektionerna vid landtbruksskolan.

Då kostnaden för denna föreläsningsbyggnad synts landbruksstyrelsen högt beräknad, hade landbruksstyrelsen låtit infordra anbud å uppförandet af en sådan byggnad i enlighet med det af arkitekten Lindström upprättade förslaget från byggmästaren A. Pettersson, hvilken erbjudit sig uppföra byggnaden för en summa af 17,500 kronor. Då något lägre anbud icke syntes kunna erhållas, har landbruksstyrelsen funnit nödigt, att för ändamålet bereddes sistberörda belopp.

Hvad angår behovet af de af styrelsen föreslagna tre statarbyggnaderna för sex statarhushåll med ekonomibyggnader vid Ultuna, har landbruksstyrelsen ansett sig kunna biträda de skäl för uppförandet af sagda byggnader, hvilka af Ultunastyrelsen anförts, och har landbruksstyrelsen beträffande dem endast anmärkt, att de föreslagna öfverrummen såsom icke varande oundgängligen nödvändiga, för närvarande syntes kunna uteslutas, dock med iakttagande af att vid byggnadernas uppförande möjliggjordes framtida inredning af ett öfverrum i hvarje byggnad. Då emellertid den beräknade kostnaden för dessa byggnader synts landbruksstyrelsen alltför hög, har styrelsen från förenämnda byggmästaren Pettersson infordrat anbud äfven å uppförandet af dessa byggnader under förutsättning, att det å arkitekten Lindströms ritning upptagna öfverrummet jämte inredning af vindsrum blefve uteslutna samt att andra sådana förändringar vidtoges, hvarigenom nedsättning i kostnaderna kunde åstadkommas, och har med anledning häraf byggmästaren Pettersson inkommit med anbud att under dessa förutsättningar uppföra de tre statarbyggnaderna till ett pris af tillhoppa 20,900 kronor. Då lägre anbud ej heller på dessa byggnader torde kunna erhållas, har landbruksstyrelsen ansett sig böra tillstyrka, att för ändamålet bereddes sagda belopp 20,900 kronor.

De för uppförande af nödiga ekonomibyggnader och källare för statarna beräknade kostnader liksom kostnaden för vatten- och aflöpsledning har synts landbruksstyrelsen lämpligen kunna utgå från egendomens afkastning, i hvilket fall särskilda medel härför ej behöfde beviljas.

Hvad slutligen beträffar de föreslagna nybyggnaderna vid Kungsängen har landbruksstyrelsen, på grund af de nu för institutets och egendomens behof beslutade och föreslagna byggnadsföretagens omfattning, icke ansett sig kunna tillstyrka, att medel för närvarande här för anvisades. Såsom ytterligare skäl för denna sin mening har landbruksstyrelsen framhållit den större lätthet som förefunnes att vid Kungsängen erhålla tillfälliga arbetare.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har landbruksstyrelsen hemställt, att till uppförande i enlighet med af landbruksstyrelsen förordade ritningar och kostnadsförslag måtte anvisas dels 17,500 kronor till en föreläsningsbyggnad för landbruksskolans behof, dels ock tillhoppa 20,900 kronor till tre arbetarbostäder vid Ultuna landtegendom.

Öfver samtliga dessa byggnadsföretag har landbruksstyrelsen inhämtat yttrande af öfverintendentsämbetet, som, efter att i vissa afseenden hafva gjort några smärre erinringar mot ritningarna, förklarat sig icke hafva något att invända mot beskrifningar, kostnadsförslag och anbud.

*Departements-
chefen.*

Den vid Ultuna egendom förlagda landbruksskolan har under de många år den varit i verksamhet på ett tillfredsställande sätt fyllt sin uppgift, något hvar till orsaken till väsentlig del torde kunna sökas i, att skolan dels haft tillgång till landbruksinstitutets goda lärarkrafter och dels varit förlagd till en statens egendom, hvars drift i afsevärd grad varit inriktad på att utgöra ett lärorikt åskådningsmaterial för landbruksinstitutets elever. Då därtill kommer, att de fortsättningskurser för utbildande af landbrukslärare och konsulenter, som från och med innevarande höst komma att anordnas vid landbruksinstituten, ansetts böra förläggas till dessa bland annat på grund af det tillfälle till pedagogisk utbildning, som erbjödes fortsättningskursernas elever vid de vid båda instituten befintliga landbruksskolorna, finner jag det af Ultunastyrelsen framställda och af landbruksstyrelsen biträdda krafvet på en omorganisation af landbruksskolan vid Ultuna vara fullt befogadt. Om denna skola i fråga om undervisningen komme att kvarstå på ett delvis föräldratt, lägre plan än öfriga med statsmedel understödda landbruksskolor, skulle detta lätt kunna få till följd ett nedläggande af skolan, hvilket jag redan på grund af ofvan antydda skäl anser skulle vara till skada och vålla kännbara olägenheter. För den föreslagna omorganisationen talar äfven den omständigheten, att undervisningen vid den vid Alnarp förlagda landbruksskolan, hvilken till Alnarps egendom intar samma ställning som Ultuna landbruksskola till Ultuna egendom, redan sedan längre tid tillbaka varit med goda

resultat anordnad på i det närmaste samma sätt, som blifvit bestämdt för de statsunderstödda landtbruksskolorna och nu ifrågasatts äfven beträffande Ultunaskolan.

Oaktadt fullständig utredning saknas angående det statsanslag, som kan komma att erfordras för skolans sålunda ifrågasatta omorganisation, synes mig likväl de för genomförande af densamma nödiga byggnaderna redan nu böra beslutas och erforderliga medel för deras uppförande af Riksdagen böra äskas. Jag ansluter mig därvid till alla delar till hvad landtbruksstyrelsen härutinnan anført.

I anslutning till hvad jag sålunda anført och under hänvisande till punkt 21 i årets statsverksproposition rörande nionde hufvudtiteln, däri anslag för nu ifrågavarande ändamål beräknats till 38,000 kronor, hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att

å extra stat för år 1913 till byggnadsarbeten vid Ultuna landtbruksskola och landtegendom anvisa sammanlagdt 38,400 kronor, däraf 17,500 kronor till en föreläsningsbyggnad för landtbruksskolans behof och 20,900 kronor till tre arbetarbostäder vid Ultuna egendom, med rätt för Kungl. Maj:t att af det sålunda anvisade beloppet under år 1912 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna, hvad som må finnas erforderligt.

Till hvad departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets öfriga ledamöter instämde, tacktes Hans Maj:t Konungen i nåder lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet skulle med den lydelse, bilaga . . . till detta protokoll utvisar, till Riksdagen aflåtas.

Ur protokollet:

Curt Rothlieb.